

САДРЖАЈ.

	Страна
Никола Томазео као српски књижевник	XI
I. Неколико ријечи на успомену мајке своје	3
II. Искрице	7
Предговор (за Кукуљевићево издање од године 1848).	3
Искрица I. Поздрав Далмацији, области будуће слободне Југославије; из туђе земље, из туђе књижевности, Томазео јој поручује језиком коме није вешт да би и живот свој дао, само да остане честит у њену сећању	9
Искрица II. Разни језици су оруђа за познавање света и за утицање на свет. Што писац може у те сврхе да се служи и српско-хрватским језиком, заслуга је пријатеља му Спире Поповића. Радује се што га је задужио човек, као Поповић, који ћути о својим невољама, него брине бригу свога народа	10
Искрица III. Томазео жали што се одродио, те не познаје доста нашег народа, да би га могао повести бољој будућности, какву заслужује	11
Искрица IV. Спољашње прилике нашег народа (храна, ношња, кућа) нису сјајне, али	

је поштена наша сиротиња, и по томе ни- смо ми варвари	12
Искрица V. Ни Јован Крститељ није био бо- гато обучен ни добро храњен, па ипак је Исус њега одабрао да посрами Ирода.	13
Искрица VI. Поштење у сиромаштву увек по- беђује; тако је Исус, рођен у сиромаштву, већи од Ирода у дворима његовим	13
Искрица VII. Трпети треба у радости, да би- смо се приближили Исусу	14
Искрица VIII. Долазак Исусов објавили су анђели сиротињи, пастирима	15
Искрица IX. Нико није толико слаб и несре- ћан, да не би нашао од себе слабијега коме може помоћи	16
Искрица X. Сиромах се може дићи над своје сиромаштво, ако тежи напред чврстом вољом	16
Искрица XI. У тежњи својој треба да будемо прости и понизни; луде и претеране жеље упропашћују	17
Искрица XII. Није Далмација увек била без шуме, па може и опет бити пошумљена, ако не будемо увозили луксуз, него плу- гове	18
Искрица XIII. Трговина Далмације малена је, али бар нека буде поштена	19
Искрица XIV. Трговина паробродима треба да зближава народе, али не да нам увози туђе пороке	20
Искрица XV. Треба радити са далеким наме- рама, мислећи на далеке нараштаје	21
Искрица XVI. Учена класа народа треба да се прилагоди орачу и копачу, нарочито у погледу говора	21

- Искрица XVII. У многих народа, учени се отуђили сиромасима, а писац *Искрица* особито. Баве се изучавањем туђих народа, а свој не обавештавају о његовој прошлости 22
- Искрица XVIII. У нашем простом народу настадоше народне песме, а у њима је наша историја, и њима се диви свет, па ни ми не треба да их се, у просвећеном варварству нашем, стидимо, него треба да их скупљамо и сачувамо 23
- Искрица XIX. Боља је здрава памет неучена, него ученост која квари поштење, умножава потребе 24
- Искрица XX. Далмација је сувише одвојена од околине, а њени синови треба да уносе све добро и лепо што виде у суседним крајевима 24
- Искрица XXI. Далмација је класично земљиште уметности, и народ јој има способности, само их још не примењује. Јављају се тек први живописци и писци. Чим се позна недостатак, већ се и уклања 25
- Искрица XXII. Далмација поцепана на учене и просте; на оне који говоре италијански, и народски. Не зна се који ће претегнути. Ипак, надати се да ће лепа будућност југословенске Далмације утешити Далматинце који су умрли, мучени сумњама ... 26
- Искрица XXIII. По свом положају у свету, и по својим, још неразвијеним способностима, може југословенски народ допринети препороду Европе 27
- Искрица XXIV. Дужности омладине која учи у туђини: верна да остане народу, да га

	Страна
брани, и да преноси што види добро, али да не подражава ропски	28
Искрица XXV. Разне туђинске власти су смеле Далмацију, те не зна чија је. Само љубав може из разних јој елемената изградити народ	28
Искрица XXVI. Пример мрави треба да здружи становнике Далмације. Две хришћанске цркве не треба да предвајају народ, кад је један Исус. Жена може највише учинити за братску љубав	29
Искрица XXVII. Жалосна је прошлост Словена, али сваким даном настаје све лепша садашњост, а чека нас управо знаменита будућност	30
Искрица XXVIII. Свако мисли само о себи, а не о ближњем, док би узајамно помагање свима користило	31
Искрица XXIX. Не знамо будућности Далмације, ништа не знамо; треба само да тежимо за оним што је добро, а Бог ће нам помоћи да честити останемо у успомени људи	32
Искрица XXX. Треба да знамо позив нашег народа, али и да учимо што је добро у туђина. Будућност да изграђујемо упорним и дуготрајним радом. Који почињу, њихова је заслуга највећа	33
Искрица XXXI. Сиромашни свештеници Далмације треба да народним језиком приступе народу и говоре му о знаменитом позиву нашем. Најпре да унапређују земљорадњу и занате	34
Искрица XXXII. Наши Далматинци продужише живот Венецији, чији лав беше већ за-	

немогао. Без цивилизације, сачувао нам се народ, па и унапред треба да се чува градских порока	35
Искрица ХХХIII. И наш Балкан имаде учешћа у изградњи хеленске културе, у њену ширењу. Његов Александар Велики је омогућио духовне везе Европе с Индијом; омогућио Римско Царство, а тиме и ширење Хришћанства. У Средњем Веку помешала се наша крв с немачком, грчком, латинском, па и то треба да мири и збратими народе	36
Речник необичних израза код Томазеа.....	39

САДРЖАЈ.

	Страна
Људевит Вуличевић. — Живот и рад	IX
1. Народни Пјесник.....	1
(говор, објављен у Трсту, тискарница синова Амат, 1884).	
2. Моја Мати	14
(Прво издање, ван трговине 1879; друго, списатељем поправљено, у Бечу, 1880 код Мехитариста; треће, опет знатно мењано, у Београду, 1906, у 93 свесци Српске Књижевне Задруге).	
3. Омладини Далматинској	61
Прва посланица	61
(Застава, 1879, број 120).	
Друга посланица	66
(Застава, 1879, број 143).	
Трећа посланица	70
(Застава, 1879, број 161).	
Четврта посланица	75
(Застава, 1880, број 55).	
4. Уреднику »Српскога Листа« у Задру.....	81
(Застава, 1880, број 4; Српски Лист, 1880, број 3).	
5. Политика	85
(Српски Лист, 1880, број 18).	
6. Није вјера него мати	91
(Српски Лист, 1880, број 28).	
7. Омладини Далматинској	97
(Српски Лист, 1880, број 29).	
8. Самотњакове ријечи. Српској Омладини I-II I—VI	101
(Српски Лист, 1880, бројеви 43, 44, 45, 47, 50 и 52).	

	Страна
9. Искрена ријеч..... (<i>Српски Лист</i> , 1881, број 3).	123
10. Вјероисповиједна посланица. Свој српској Омладини	129
(<i>Српски Лист</i> , 1881, број 26).	
11. Српској далматинској Омладини. Посланица (<i>Српски Лист</i> , 1881, број 38).	139
12. Пресвијетломе и препоштованоме Госпо- дину Бискупу Јурају Штросмајеру. По- сланица	143
(<i>Српски Лист</i> , 1881, број 39).	
13. Име је ствар?	155
(<i>Српски Лист</i> , 1885, број 8).	
14. Срби издајце и невјере	159
(<i>Српски Лист</i> , 1885, број 19; <i>Dubrovnik</i> 1899, бр. 43).	
15. Три напасти	165
(<i>рукопис</i>)	
16. Писмо уреднику <i>Dubrovnika</i>	193
(<i>Dubrovnik</i> , 1892, број 8).	
17. Писмо из Италије. Идеја	195
(<i>Dubrovnik</i> , 1894, број 17 и 18).	
18. Из туђине. Посланица српској Омладини (<i>Застава</i> 1895, број 42 и 55).	199
19. Умиру! Поводом смрти Влаха Шарића	205
(<i>Dubrovnik</i> , 1896, број 19).	
20. Посланица Радославу доктуру Квекићу ...	207
(<i>Dubrovnik</i> , 1897, број 6).	
21. Писмо без наслова (Д-ру Радославу Кве- кићу, заступнику на аустриском царе- винском вијећу).....	209
(<i>Dubrovnik</i> , 1897, број 33).	
22. «Лапад» у Таранту	217
(<i>Dubrovnik</i> , 1897, број 37).	
23. На Сребрномом Мору	219
(<i>Dubrovnik</i> , 1897, број 43).	

	Страна
24. Да сам парох..... (<i>Dubrovnik</i> , 1897, број 46).	223
25. Наш узор ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1898, број 32).	227
26. Сâм сам ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1898, број 37).	231
27. Побједници Свијета..... (<i>Dubrovnik</i> , 1899, број 3).	235
28. Цавтату ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1899, број 34).	241
29. Жена ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1899, број 35).	245
30. Души ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1899, број 50).	251
31. Нови закон ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1903, број 36).	253
32. Исус Христос и птице..... (<i>Srd</i> , 1903, број 19).	257
33. Молитва на Шипану ..... (<i>Srd</i> , 1903, број 24).	267
34. Срби и Хрвати браћа..... (<i>Dubrovnik</i> , 1903, број 24).	277
35. Материализам у спроводу и погребу Ан- туна Фабриса..... (<i>Dubrovnik</i> , 1904, број 48).	281
36. Ко је ближњи мој? Мисли и уломци ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1905, број 40 и 41).	287
37. Свјетлост ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1906, број 7).	291
38. За град Дубровник..... (<i>Dubrovnik</i> , 1906, број 25).	297
39. Како пома ..... (<i>Dubrovnik</i> , 1906, број 33).	305

	Страна
40. Мисли — Уломци — Исповијести: I На- род; II Утјеха	309
<i>(Dubrovnik, 1906, број 34 и 36).</i>	
41. Сила у савјести	315
<i>(Српска Књиж. Задруга, 1906, књига 93).</i>	
42. Посланице пријатељима у Цавтату I-VIII.	335
43. Перу Будмани, у смрт му друге и госпође	347
<i>(Dubrovnik, 1908, број 28).</i>	
44. Госп. Д-р Св. М. Марковићу	349
<i>(Dubrovnik, 1908, број 35).</i>	
55. Остатци и уломци о вјери	353
<i>(Дело 1909, књига 51, стр. 3).</i>	
46. Уломци о Богу	359
<i>(Дело, 1909, књ. 50, стр. 257)</i>	
47. Лађа једри... спјешимо.....	365
<i>(Дело, 1909, књ. 51, стр. 3)</i>	
48. Мис и (Апгуну Братићу).....	369
<i>(рукопис)</i>	
49. Некоме младићу у Боки Которској	377
<i>(Dubrovnik, 1910, број 15).</i>	
50. Кратка поучења I—XXII.....	381
<i>(Dubrovnik, 1910-1914).</i>	
51. Нашијем покојницима	457
<i>(Dubrovnik 1911, број 44).</i>	
52. Моја вјера	463
<i>Дело 1911, Књига 58 и 59).</i>	
53. Бискуп и расфратар	539
<i>(Dubrovnik, 1912, број 29-34).</i>	
54. Некоме научитељу	563
<i>(Dubrovnik, 1913, број 21).</i>	
55. Ја питам.....	567
<i>(Dubrovnik, 1914, број 5).</i>	

	Страна
56. Миленку доктору Веснићу, читајући његово дјело »Имбро Игњатијевић Ткалац (рукопис.)	569
57. Туђе и мање познате речи.....	593
58. Мање позната имена лица и места	601
59. О овом издању	606
